

GRADOVI BUDUĆNOSTI

GRADOVI BUDUĆNOSTI

Nagrada Impuls za pametniji grad 2015.

OPĆENITO O PROJEKTU

Gradovi budućnosti 2015. je projekt namijenjen promociji izvrsnosti i inovativnosti 'smart city' i srodnih inicijativa implementiranih u hrvatskim gradovima, ali i podizanju opće svijesti javnosti oko važnosti razvoja novih tehnoloških, organizacijskih i logističkih rješenja usmjerenih na poboljšanje kvalitete života stanovnika hrvatskih gradova.

Svijet je u jeku razdoblja ekstremne urbanizacije. U samo pedesetak godina, od 1960. do danas, udjel stanovnika gradova u ukupnoj svjetskoj populaciji porastao je sa 34 na 54 posto. Prema procjenama Ujedinjenih naroda taj trend nastavit će se i u bliskoj budućnosti, pa će upravo urbana područja generirati oko 90 posto prirodnog prirasta globalnog stanovništva, 80 posto novostvorenog bogatstva, ali i trošiti oko 60 posto ukupne svjetske potrošnje energije. Samo u Kini u narednih 15 godina oko 300 milijuna ljudi migrirat će iz ruralnih u urbana područja. Od ovih globalnih trendova nije izuzeta niti Hrvatska koja već 50 godina bilježi kontinuiranu depopulaciju ruralnih područja, te sve veću koncentraciju stanovništva u malom broju najvećih urbanih naselja. Stvaranje održivih modela i politika razvoja urbanih prostora utoliko je globalni imperativ.

Koncept pametnih gradova (eng. Smart city) jest skup multidisciplinarnih mjera, ideja i politika usmjerenih na poticanje razvoja ljudskih i tehnoloških resursa urbanih područja, te njihove strukturirane interakcije u svrhu omogućavanja održivog gospodarskog razvoja i više kvalitete života njegovih stanovnika. Iako se često veže uz razne varijante ICT tehnologija, koncept pametnih gradova znatno je širi od puke implementacije tehnoloških rješenja, te obuhvaća i razne sociološke koncepte, poput maksimalne društvene inkluzije i transparentnih sustava odlučivanja. Danas se u Hrvatskoj provode razne iznimno uspješne i kvalitetne inicijative koje kroz primjenu inovativnih tehnoloških, organizacijskih ili logističkih mjera rezultiraju ugodnijim, povoljnijim, aktivnijim i kvalitetnijim životom žitelja hrvatskih gradova.

Tijekom projekta će se prepoznati, vrednovati, nagraditi i promovirati takve inicijative, kako bi kao primjeri najuspješnije prakse postali referenca za rašireniju primjenu, ali i negirali učestale predrasude o inertnosti institucija lokalne vlasti u Hrvatskoj.

U završnom dijelu projekta Gradovi budućnosti 2015. održat će se dvodnevna konferencijsko-sajamska manifestacija. U sklopu manifestacije bit će dodijeljene i godišnje nagrade 'IMPULS za pametniji grad', za provedbu najuspješnijih 'smart city' projekata u pet ključnih kategorija. Samoj konferenciji će prethoditi i tromjesečna intenzivna medijska kampanja na svim medijskim platformama Poslovnog dnevnika s ciljem promoviranja uspješnih 'smart city' inicijativa na području Hrvatske, dostupnih tehnoloških rješenja, te relevantnih znanstvenih istraživačkih radova.

CILJ PROGRAMA

Program Gradovi budućnosti – INPULS za pametne gradove pokreće se s ciljem:

- Pronalaženja i isticanja najboljih praksi u lokalnoj samoupravi
- Povećanja vidljivosti i dokumentiranosti najbolje prakse
- Poticanja primjene najbolje prakse u drugim jedinicama lokalne samouprave
- Širenja najboljih primjera kroz obrazovne programe, seminare, radionice, itd.
- Stalne promocije inovativne lokalne samouprave u javnosti

TKO MOŽE SUDJELOVATI

U programu mogu sudjelovati svi gradovi u Republici Hrvatskoj bez obzira na članstvo u Udruzi gradova u Republici Hrvatskoj.

Gradovi mogu nominirati najbolju praksu koju provode njihova upravna tijela, proračunski korisnici i trgovačka društva u većinskom vlasništvu grada.

KAKO SUDJELOVATI

Svi gradovi zainteresirani za sudjelovanje u programu najbolje prakse trebaju ispuniti nominacijski obrazac za svaku najbolju praksu koju nominiraju i dostaviti ga e-mailom na najbolja.praksa@udruga-gradova.hr najkasnije do 1. lipnja 2015. godine.

Nominacijski obrazac mora biti dostavljen u obliku koji dozvoljava elektronsko kopiranje sadržaja. Uz prijavnicu, natjecatelji moraju priložiti i dokumentaciju kojom će dokazati da je prijavljeni projekt uistinu realiziran, njegove osnovne karakteristike, te procjenu doseg.

Nominacijski obrasci dostupni su na www.udruga-gradova.hr

Udruga gradova može omogućiti i direktan unos nominacija putem web stranica. Na nominacije putem web stranice primjenjuju se sva pravila ovog programa.

PODRUČJA PROGRAMA

Broj praksi koje jedan grad može nominirati nije ograničen. Jednu praksu moguće je nominirati samo unutar jednog područja. Za svaku nominaciju potrebno je popuniti zaseban nominacijski obrazac.

U obzir dolaze projekti u čijoj su provedbi aktivnu ulogu imala tijela lokalne samouprave, a koji su bili usmjereni na kreiranje novih ili unaprijeđenje postojećih usluga građanima, kroz razvoj inovativnih ideja i poslovnih koncepata, odnosno inovativnih tehničkih i tehnoloških rješenja.

U ovogodišnjem programu prikupljat će se, objavljivati, ocjenjivati i nagrađivati najbolja praksa u sljedećim područjima:

Pametnija ekonomija

U ovoj kategoriji nagradit će se najbolje dostignuće u implementaciji inicijativa usmjerenih na poticanje razvoja poduzetništva, naročito u segmentu inovativnih mikro i malih tvrtki, bilo kroz razvoj moderne infrastrukture, bilo kroz modele udruživanja i klasterizacije.

Pametnija uprava

U ovoj kategoriji nagradit će se najbolji projekt povećanja efikasnosti ili dostupnosti upravljanja na lokalnoj razini gradskih administracija. U obzir podjednako dolaze projekti implementacije modernih tehnologija u svrhu poboljšanja usluge građanima, kao i projekti povećanja transparentnosti upravljanja, kao i stupnja sudjelovanja građana u procesima odlučivanja.

Pametnija mobilnost

U ovoj kategoriji nagradit će se najbolji projekt u segmentu razvoja gradskog prometa i urbane prometne dostupnosti. U obzir dolaze implementacije novih tehnoloških rješenja, primjeri uspostave modernih sustava niskougličnog transporta, organizacije intermodalnog prometa i ukidanja prepreka što većoj uključenosti građana u prometne tokove.

Pametniji okoliš

U ovoj kategoriji nagradit će se najbolji projekti u segmentu razvoja održivog gospodarenja energijom, otpadom i prirodnim resursima. U obzir dolaze investicijski projekti, kao i projekti poticanja razvoja inovativnih tehnologija, uspostave novih organizacijskih modela ili edukativno-promocijski projekti usmjereni promjeni postojećih ustaljenih životnih navika.

Pametnija zajednica

U ovoj kategoriji nagradit će se najbolji projekti unaprijeđenja osnovnih životnih potreba građana, poput zdravstvene zaštite, odgoja i obrazovanja, društvenih aktivnosti, socijalne skrbi, komunalnog standarda te inicijative usmjerene na promociju koncepata zajedničkih aktivnosti, dijeljenja resursa, prostora i kompetencija, kao i korištenje modernih tehnologija za uspostavu novih kooperacija i proizvodnju novih javnih dobara.

POSTUPAK OCJENJIVANJA

Stručni žiri koji će odlučiti o najboljim projektima sastojat će se od sedam članova i bit će sastavljen tako da osigurava stručan i neovisan postupak ocjenjivanja jedinica lokalne samouprave s najboljom praksom. Pet stalnih članova uključivat će predstavnike domaćih znanstvenih institucija, te partnera projekta, dok će dva člana žirija, temeljem svojih specifičnih kompetencija, biti nominirana za svaku od pet područja.

U žiriju ne mogu biti zastupljeni predstavnici jedinica lokalne samouprave koji su nominirali projekte u području koje ocjenjuju. Žiri će proučiti pristigle nominacije, utvrditi zadovoljavaju li osnovna pravila programa i ocijeniti ih u skladu s kriterijima za ocjenjivanje. Projekti će se bodovati temeljem numeričke skale od 1 do 10. Finalna ocjena bit će zbroj individualnih ocjena članova žirija dodijeljenih svakom pojedinom projektu, a ocjenom od 1 do 10 unutar svakog projekta ocjenjivat će se tri ključne točke svakog projekta:

- a) Inovativnost**
- b) Socijalni impact**
- c) Primjenjivost u drugim područjima**

Inovativnost - praksa mora dokazati novi pristup rješavanju problema

(u kojoj mjeri su nove ideje, rješenja ili tehnologije uvedene u redovne poslovne procese; jesu li stvorena nova ili drugačija rješenja koja zadovoljavaju nove ili dosad neartikulirane potrebe; jesu li stvorena rješenja koja zadovoljavaju stare korisnike i/ili potrebe na nov način)

Socijalni impact - praksa kroz rješenje problema koje nudi mora obuhvatiti što širi krug korisnika ili što veći obujam potencijalnih koristi

(u kojoj mjeri odabrano rješenje uklanja problem ili postiže željene učinke - npr. za koliko % korisnika je problem uklonjen, za koliko % je ubrzano/skraćeno vrijeme potrebno za obavljanje posla, kolike su proračunske uštede ili smanjenje korištenja sredstava/materijala korištenih u poslovnom procesu, itd).

Primjenjivost - praksa mora biti pogodna za primjenu u drugim jedinicama lokalne samouprave

(u kojoj mjeri se praksa može koristiti u drugim jedinicama lokalne samouprave; uz kolike izmjene; uz kolika ulaganja; u kojem roku je moguće prilagoditi praksu za primjenu u većem broju jedinica)

Tri nominacije s najvećim brojem bodova ulaze u finale dodjele priznanja za najbolju praksu u svakom području. U slučaju da dva ili više projekta postignu iste ocjene, oni koji će ostvariti najbolje ocjene u točki „inovativnost“, smatrat će se pobjednicima.

PRIZNANJA

Svečana dodjela priznanja bit će upriličena na velikoj konferenciji Gradovi budućnosti 2015. koja će, uz prisustvo niza domaćih i stranih uglednika i stručnih predavača, biti održana u studenom 2015. godine, u maloj dvorani KD Vatroslav Lisinski u Zagrebu.

Priznanja se dijele u dvije kategorije – najbolja praksa i istaknuta praksa.

Priznanje za najbolju praksu dodjeljuje se po jednoj praksi unutar svakog od područja programa koja je u odnosu na sve ostale prakse nominirane unutar tog područja zadovoljila sva pravila programa i kriterije za evaluaciju te postigla najznačajnije rezultate u primjeni. Ovo priznanje dodjeljuje se u obliku statue i prigodnog priznanja.

Priznanje za istaknutu praksu dodjeljuje se za najviše dvije prakse unutar svakog od područja programa koje su zadovoljile sva pravila programa i kriterije za evaluaciju te postigle značajne rezultate u primjeni.

Svi dobitnici priznanja osim svečane plakete i priznanja, dobit će i ekskluzivno pravo jednogodišnjeg korištenja službenog zaštićenog logotipa 'Pametniji grad 2015.' na svojim informacijskim, promotivnim i marketinškim materijalima.

Ukoliko stručni žiri utvrdi da u određenom području nema nominiranih praksi koja zadovoljavaju pravila programa i/ili mjerila za dodjelu priznanja, organizator zadržava pravo da ne dodijeli priznanje u takvom području.

KALENDAR PROGRAMA

U razdoblju nominacije najbolje prakse (do 1. lipnja 2015. godine) gradovi će putem pripremljenih nominacijskih obrazaca dokumentirati postupke i praksu pametnog grada koju smatraju najboljom, inovativnom ili iznimnom iz određenih razloga te vrijednom isticanja u odnosu na praksu drugih jedinica.

U razdoblju ocjenjivanja nominirane najbolje prakse (1. lipnja - 1. listopada 2015.) stručni žiri će razmatrati zaprimljene nominacije, odabrati potencijalne dobitnike priznanja za najbolju praksu te odrediti dobitnike priznanja za najbolju i istaknutu praksu.

Priznanja za najbolju praksu dodijelit će se odabranim jedinicama lokalne samouprave na velikoj konferenciji Gradovi budućnosti 2015. koja će, uz prisustvo niza domaćih i stranih uglednika i stručnih predavača, biti održana u studenom 2015. godine, u maloj dvorani KD Vatroslav Lisinski u Zagrebu.

ŠIRENJE PRIMJENE I PROMOCIJA PRAKSE

Širenje primjene i promocija najbolje prakse prikupljene tijekom provedbe programa provodit će se na više načina: opsežnom promotivnom kampanjom na platformama Poslovnog dnevnika kontinuiranom dostupnošću svih nominiranih i nagradenih praksi na web stranicama organizatora ili portalu isključivo za tu namjenu. Udruga će promovirati portal prema medijima i javnim/privatnim subjektima koji redovno organiziraju seminare, konferencije i sl. u području javne uprave kako bi u svoje programe ugradili istaknute primjere prakse iz lokalne samouprave. Portal će biti promoviran u sklopu redovne e-mail komunikacije i društvenih mreža.

Nagrada za najbolju praksu bit će promovirana putem medija i putem svečane dodjele priznanja izabranim jedinicama lokalne samouprave.

Organizatori će koristiti nominiranu praksu u organizaciji vlastitih događanja i događanja na kojima organizator sudjeluje kao suorganizator ili partner.